สมาคมฯร่วมแสดงความยินดี

ขอแสดงความยินดีกับ ศ.ดร.ธีระ สูตะบุตร อดีตอธิการบดี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หลายท่านที่เป็นคณะกรรมการในสมาคมฯ สมาชิกสมาคมฯ เคยเป็นลูกศิษย์ หรือเคยร่วมงานกับ ฯพณฯ รัฐมนตรีมาก่อน ด้วยความคุ้นเคยในอดีตความเป็นชาวเกษตรบางเขน คงทำใจไม่ได้หากไม่ได้ไปแสดงความยินดี ดังนั้นเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 49 สมาคมฯ นำทีมโดยนายกสมาคมฯ พร้อมคณะจำนวนหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วย อุปนายกสมาคมฯ กรรมการที่ปรึกษาสมาคมฯ กรรมการบริหารสมาคมฯ เลขาธิการสมาคมฯ ได้มีโอกาสเข้าเยี่ยมคารวะและแสดงความยินดี ซึ่งก็ได้รับการต้อนรับอย่างดีจาก ฯพณฯ และทีมงานที่ปรึกษา

สิ่งที่ได้พูดจากัน นอกจากจะมีการแนะนำตัวและมีการทักทายในฐานะรู้จักเป็นการส่วนตัวกับคณะบางท่านยังมีโอกาสแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจและอุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์ โดยเฉพาะในปัญหาที่ยังเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา

เสียดายที่ช่วงของการดำรงตำแหน่งของ ฯพณฯ สั้นมาก และในช่วงเวลาหลังจากนั้นเราอาจจะไม่มีโอกาสจะได้พบกับเสนาบดีที่มาจากสายตรงเกษตร รู้เรื่องการเกษตรไทยอย่างดีเช่นปัจจุบัน

ในโอกาสที่ดีและสั้นเช่นนี้จึงสมควรอย่างยิ่งที่เราบุคคลและองค์กรในวงการเกษตร จะได้รีบช่วยกันนำปัญหาที่ยังคาราคาซัง หรือที่บั่นทอนการพัฒนา ที่ยังแก้ไขไม่ได้ในอดีต ช่วยกันนำเสนอซึ่งน่าจะได้รับการตอบรับด้วยความเข้าใจ ด้วยพื้นฐานการเกษตรที่รู้ลึกของ ฯพณฯ และทีมที่ปรึกษา ขอย้ำมีอะไรที่ช่วยชาติได้ขอได้ช่วยกันรีบนำเสนอ ทำลายกำแพงที่เป็นขวากหนาม เพื่อนำพาชาติก้าวเดินอย่างสง่างามในอนาคต

สำนักเลขาธิการสมาคมเมล็ดพันธุ์แห่งประเทศไทย

สมาคมเมล็ดพันธุ์แห่งประเทศไทย
SEED ASSOCIATION OF THAILAND

ชั้น 7 ห้อง 731 อาคารอมรภูมิรัตน
เลขที่ 50 แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900
ตู้ ปณ 1016 ปณฝ.เกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร 10903
โทรศัพท์ 0-2940-6393 โทรสาร 0-2940-6394
E-mail address : seedasso@loxinfo.co.th
website : http://www.seed.or.th

พันธุ์ข้าวลูกผสม เพื่อข้าวไทยก้าวทันโลก

บทวิเคราะห์และข้อเสนอเพื่อการพัฒนาข้าวไทย

ข้อเท็จจริง

1. สถานการณ์ข่าวโลกและการแข่งขัน

มีข้อมูลจาก FAO ประมาณการว่าในปี พ.ศ. 2547 ทั่วโลกมีพื้นที่ปลูกข้าวเก็บเกี่ยวได้ประมาณ 955.64 ล้านไร่ ประเทศอินเดีย มีพื้นที่ปลูกเก็บเกี่ยวได้มากที่สุดของโลก ประมาณ 265.62 ล้านไร่ ประเทศจีนเป็นอันดับสอง ประมาณ 183.87 ล้านไร่ ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 5 พื้นที่เก็บเกี่ยวประมาณ 63.71 ล้านไร่ ประเทศเวียดนามอยู่ในอันดับที่ 6 ประมาณ 46.25 ล้านไร่ ในด้านผลผลิต ประเทศจีนผลิตได้สูงสุดประมาณ 186.73 ล้านตันข้าวเปลือก ประเทศอินเดียประมาณ 124.40 ล้านตัน ประเทศไทยผลผลิตอยู่ในอันดับที่ 6 รองจากประเทศเวียดนาม

ศักยภาพในการผลิตของประเทศผู้เป็นแหล่งปลูกข้าวของโลกเมื่อเทียบต่อหน่วยพื้นที่ ประเทศไทยอยู่ในอันดับล้าหลังประเทศต่างๆ คือ ให้ผลตอบแทนเพียง 432 กิโลกรัมต่อไร่ ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของโลกที่ผลผลิตอยู่ในระดับ 636 กิโลกรัมต่อไร่

การผลิตข้าวของโลกผลิตได้รวมประมาณ 607.70 ล้านตันข้าวเปลือก หรือประมาณ 395 ล้านตันข้าวสาร ร้อยละ 90 ผลิตจากกลุ่มประเทศทวีปเอเชีย แต่ความต้องการข้าวเพื่อการบริโภคของประชากรโลกมีมากถึง 412 ล้านตัน ประเทศจีนเป็นประเทศผู้บริโภครายใหญ่ของโลก ปีละประมาณ 135 ล้านตัน อินเดีย 84 ล้านตัน อินโดนีเซีย 36 ล้านตัน บังกลาเทศ 26 ล้านตัน เวียดนาม 18 ล้านตัน ไทย พม่า ฟิลิปปินส์ ปีละประมาณ 10 ล้านตัน ตลาดการค้าข้าวสารของโลกมีปีละประมาณ 28 ล้านตันข้าวสาร ในจำนวนนี้ประเทศไทยแม้จะล้าหลังในศักยภาพการผลิต แต่ก็มีส่วนแบ่งในตลาดข้าวโลกเป็นอันดับหนึ่ง คือปีละประมาณ 7-8 ล้านตัน เนื่องจากมีส่วนเหลือจากการใช้บริโภคภายในประเทศ จากสถิติการส่งข้าวออกของไทย ปี 2548/49 มีปริมาณ 7.3 ล้านตัน รองลงมาคือประเทศเวียดนาม ซึ่งขยับจากปีละประมาณ 3 ล้านตัน เป็น 5.2 ล้านตัน ประเทศสหรัฐอเมริกา 3.7 ล้านตัน อินเดีย 3.8 ล้านตัน ปากีสถาน 3.0 ล้านตัน และจากประเทศผู้ผลิตรายอื่นๆ ปีละประมาณ 5 ล้านตัน

องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ได้คาดการณ์ไว้ว่า ในอนาคต 20 ปีข้างหน้า ความต้องการข้าวเพื่อการบริโภคของประชากรโลกที่เพิ่มสูงขึ้นจะมีเพิ่มมากขึ้น 20-30% ของความต้องการที่มีอยู่ในปัจจุบัน หรือเพิ่มจาก 412 ล้านตันข้าวสาร เป็น 494-535 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 82-123 ล้านตันข้าวสาร หรือเพิ่มเป็นประมาณ 823-891 ล้านตันข้าวเปลือกทั้งโลก ซึ่งภายใต้สถานการณ์ดังกล่าวบนพื้นที่ปลูกที่ไม่สามารถจะขยายได้อีก อนาคตการผลิตของโลกเป็นที่ชัดเจนว่า ประเทศต่างๆ ที่เป็นแหล่งปลูกข้าวจะต้องให้ความสำคัญและเร่งรัดในการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ข้าวเพื่อการเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่ให้สูงขึ้นเป็นหลัก โดยจะมีการนำเทคโนโลยีการปรับปรุงพันธุ์ระดับสูงมาประยุกต์ใช้มากยิ่งขึ้น ประเทศมาเลเซียซึ่งเป็นประเทศผู้นำเข้าข้าวจากไทยและเวียดนาม ปีละประมาณ 5-6 แสนตัน ได้ตั้งเป้าหมายยกระดับการผลิตข้าวของประเทศและลดการนำเข้า โดยในปี 2552 จะส่งเสริมให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวทั่วประเทศใช้พันธุ์ข้าวผลผลิตสูงปลูกแทนพันธุ์เดิม และภายในอีก 5 ปีข้างหน้า จะสามารถตอบสนองต่อความต้องการข้าวภายในประเทศให้ได้ร้อยละ 90 ซึ่งผลผลิตจะมีเพิ่มสูงขึ้นกว่าปัจจุบันถึงร้อยละ 72 การยกระดับของผลผลิตข้าวของประเทศต่างๆ มุ่งเพื่อการตอบสนองต่อความต้องการข้าวของประชากรภายในประเทศและของโลกที่เพิ่มขึ้น เปิดโอกาสให้กับธุรกิจการค้าข้าวของประเทศเพื่อการมีส่วนแบ่งที่มากขึ้นในตลาดค้าเมล็ดพันธุ์ข้าวและค้าข้าวของโลก

2. สถานการณ์พันธุ์ข้าวลูกผสมโลก

ประเทศจีนและอินเดียมีประชากรจำนวนมากรวมกันประมาณ 2,500 ล้านคน การเพิ่มของประชากรแต่ละปี จะมีสัดส่วนของการเพิ่มที่ค่อนข้างสูง สถานการณ์ข้าวซึ่งเป็นอาหารหลักเป็นแรงบีบให้รัฐบาลจำเป็นต้องเน้นหนักและเร่งการศึกษาวิจัยพัฒนาพันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูงและสูงขึ้นต่อไปอีกในอนาคตข้างหน้า โลกของเทคโนโลยีการปรับปรุงพันธุ์ข้าวที่ให้ผลผลิตสูง ประเทศจีนได้ริเริ่มทำการศึกษาวิจัยพัฒนาพันธุ์ข้าวลูกผสมมาตั้งแต่ ปี พ.ศ.2513 ประสบความสำเร็จผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวลูกผสมเป็นการค้าปลูกกันมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2519 ปัจจุบันร้อยละ 56.52 ของพื้นที่ปลูกข้าวทั้งประเทศ หรือประมาณ 103.74 ล้านไร่ เกษตรกรใช้พันธุ์ข้าวลูกผสมสามารถยกระดับของผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่ปลูกสู่ความเป็นผู้นำทางการปลูกข้าว ด้วยผลผลิตเฉลี่ยสูงกว่า 1,000 กิโลกรัมต่อไร่

ประเทศอินเดีย ซึ่งมีพื้นที่ปลูกข้าวมากที่สุดของโลกประมาณ 265 ล้านไร่ ได้ทำการศึกษาวิจัยพัฒนาพันธุ์ข้าวลูกผสมโดยความร่วมมือจาก IRRI มาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2532 ประสบความสำเร็จสามารถผลิตเมล็ดพันธุ์เป็นการค้า และปลูกกันมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2538 ปัจจุบันร้อยละ 1.28 หรือประมาณ 3.42 ล้านไร่ ใช้พันธุ์ข้าวลูกผสม ประเทศเวียดนามในช่วง ปี พ.ศ. 2533 ผลผลิตข้าวได้ประมาณ 19.2 ล้านตัน ข้าวเปลือก ศักยภาพการส่งออกในขณะนั้นมีเพียง 1.62 ล้านตันข้าวสาร ภายหลังจากการแนะนำการใช้พันธุ์ข้าวลูกผสม ซึ่งมีการริเริ่มปลูกมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2535 ปัจจุบันหรือในปี พ.ศ. 2547 หรือ 14 ปีต่อมา มีบริษัทผลิตจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าวลูกผสมมากถึง 30 บริษัท มีการนำเข้าเมล็ดพันธุ์ข้าวลูกผสมจากจีน ประมาณ 13,300 ตัน ผลิตในประเทศ 3,300 ตัน ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ปลูกประมาณร้อยละ 10 ของพื้นที่ปลูกข้าวทั้งประเทศ หรือประมาณ 4.56 ล้านไร่ ใช้พันธุ์ข้าวลูกผสม ผลผลิตข้าวของประเทศเพิ่มสูงเป็น 35.50 ล้านตัน หรือสูงขึ้นถึงร้อยละ 85 สามารถแทรกแซงตลาดการค้าข้าวของโลกเพิ่มสูงขึ้นเป็น 5.2 ล้านตัน การเติบโตทางการผลิตข้าวของเวียดนามจึงขอคาดการณ์ว่า ภายในอีก 5-10 ปีข้างหน้า หากพันธุ์ข้าวลูกผสมสามารถครอบคลุมพื้นที่ปลูกได้เพียงร้อยละ 20 ของประเทศ ประเทศเวียดนามจะสามารถครองตลาดอันดับหนึ่งผู้ค้าข้าวของโลกด้วยปริมาณข้าวที่ผลิตได้เกินพอสำหรับการบริโภคในประเทศและด้วยศักยภาพทางการตลาด เพราะมีต้นทุนที่ต่ำ ประเทศฟิลิปปินส์ โดยความร่วมมือกับ IRRI ริเริ่มการศึกษาวิจัยพัฒนาพันธุ์ข้าวลูกผสมมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 ปัจจุบันปีการเพาะปลูก 2548 มีพื้นที่ปลูกข้าวใช้พันธุ์ลูกผสมถึง 1,794,000 ไร่ บราซิล ปี พ.ศ. 2536 ศรีลังกา และพม่า ปี พ.ศ. 2539 บังกลาเทศ อียิปต์ และปากีสถาน ปี พ.ศ. 2540 ประเทศต่างๆ เหล่านี้ได้มีการใช้พันธุ์ข้าวลูกผสมกันแพร่หลาย

สถานการณ์ปลูกข้าวพันธุ์ลูกผสมของโลก ณ ปัจจุบัน ประมาณว่าจะครอบคลุมพื้นที่ปลูกมากถึงร้อยละ 12 ของพื้นที่ปลูกข้าวของโลก หรือประมาณ 114 ล้านไร่ และร้อยละ 91 หรือประมาณ 103.74 ล้านไร่ ปลูกกันที่ประเทศจีน เวียดนาม ร้อยละ 4 อินเดียร้อยละ 3 ประเทศอื่นๆ ร้อยละ 2 สำหรับประเทศไทยยังปลอดจากการใช้พันธุ์ข้าวลูกผสม

มองอนาคตข้าวโลกใน 20 ปีข้างหน้า พันธุ์ข้าวลูกผสมคุณภาพสูงพันธุ์ใหม่ๆ จะมีเข้ามาแทนที่พันธุ์ข้าวเดิมๆ มากขึ้นด้วยเทคโนโลยีการปรับปรุงพันธุ์ที่มีการพัฒนาสูงขึ้น การใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวลูกผสมถ้าสามารถขยายครอบคลุมพื้นที่ปลูกจากร้อยละ 12 เป็นร้อยละ 20-25 ของพื้นที่ปลูกข้าวโลก จะครอบคลุมพื้นที่ปลูกประมาณ 191-239 ล้านไร่ ผลผลิตข้าวโลกวิเคราะห์บนฐานการผลิตในสภาวะปกติคาดว่าจะเพิ่ม 108-135 ล้านตันข้าวเปลือก หรือ 70-88 ล้านตันข้าวสาร (ผลผลิตเฉลี่ยจากการใช้พันธุ์ข้าวลูกผสมประมาณ 1,200 กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตเฉลี่ยของโลกปัจจุบัน 636 กิโลกรัมต่อไร่) แต่ความต้องการบริโภคเพิ่มตามที่คาดการณ์อยู่ที่ประมาณ 82-123 ล้านตันข้าวสาร จึงคาดการณ์ว่าการแข่งขันตลาดค้าข้าวโลกจะรุนแรง ประเทศที่มีศักยภาพการผลิตที่เหนือกว่าย่อมจะได้เปรียบในเชิงการค้า

วิเคราะห์ในเชิงของตลาดค้าเมล็ดพันธุ์ข้าวลูกผสมของโลก ขณะนี้ประเทศจีนและอินเดียมีความได้เปรียบในเชิงการค้า หากเป้าหมายธุรกิจการค้าเมล็ดพันธุ์ข้าวลูกผสมของโลกนับจากนี้ถึง 20 ปีข้างหน้าที่คาดว่าจะมีการปลูกครอบคลุมพื้นที่ 191-239 ล้านไร่ เมื่อคำนวณเป็นเมล็ดพันธุ์ต้องใช้ปลูก

(เฉพาะนาดำ) จะต้องผลิตป้อนตลาดประมาณ 76,400 ตัน ถึง 95,600 ตัน (4 กิโลกรัมต่อไร่) คิดเป็นมูลค่าเมล็ดพันธุ์ 764,000-956,000 ล้านบาท (100 บาทต่อกิโลกรัม) ประเทศไทยอาจเสียโอกาสในส่วนแบ่งของตลาดค้าเมล็ดพันธุ์ข้าวลูกผสมของโลกที่มีมูลค่ามหาศาลหากไม่เร่งรัดพัฒนาโดยเร็ว

3. สถานการณ์ข้าวไทยกับการแข่งขัน

3.1 การผลิต

ประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกข้าวนาปี นาปรัง รวมกันประมาณ 66 ล้านไร่ เป็นพื้นที่นาปีประมาณ 57.48 ล้านไร่ นาปรัง 9.43 ล้านไร่ ผลผลิตนาปีเฉลี่ย 324 กิโลกรัมต่อไร่ นาปรังเฉลี่ย 680 กิโลกรัมต่อไร่ รวมเฉลี่ย 432 กิโลกรัมต่อไร่ ในปีการเพาะปลูก 2546/47 ผลิตได้ประมาณ 27.04 ล้านตันข้าวเปลือก อัตราการเพิ่มผลผลิตนาปีรวมนาปรังในรอบ 10 ปี หรือตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2538/39 ถึง ปี พ.ศ. 2546/47 พื้นที่เพาะปลูก 63.35 ล้านไร่ เป็น 66.35 ล้านไร่ ผลผลิต 22.01 ล้านตัน เป็น 27.03 ล้านตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 5 ล้านตัน หรือ 22% ซึ่งส่วนหนึ่งมาจากการขยายพื้นที่ปลูก มีครัวเรือนเกษตรกรที่อยู่ในอาชีพทำนาประมาณ 3.7 ล้านครัวเรือน หรือร้อยละ 60 ของครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด ต้นทุนการผลิตนาปีประมาณ 1,750 กิโลกรัมต่อไร่ ราคาเฉลี่ยขายได้ 6.37 บาท/กิโลกรัม เกษตรกรมีรายได้สุทธิไร่ละประมาณ 313 บาท นาปรังต้นทุนไร่ละประมาณ 2,427 บาท ราคาเฉลี่ยขายได้ 5.34 บาท/กิโลกรัม เกษตรกรมีรายได้สุทธิ 1,200 บาทต่อไร่

ผลผลิตข้าวไทยเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มประเทศผู้ปลูกแถบเอเชียด้วยกัน ประเทศไทยจัดอยู่ในอันดับล้าหลัง จากข้อมูลการผลิตข้าวโลก ปี 2547 เปรียบเทียบไว้ดังนี้

ประเทศ	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ล้านไร่)	ผลผลิต (ล้านตัน)	เฉลี่ย (กิโลกรัม/ไร่)
อินเดีย	265.62	124.40	468
จีน	183.87	186.73	1,016
อินโดนีเซีย	73.45	53.10	723
บังกลาเทศ	68.75	37.91	551
เวียดนาม	48.25	35.50	741
ไทย	**63.70**	**27.03**	**432**
พม่า	37.50	23.60	613
ฟิลิปปินส์	25.00	14.20	568

วิเคราะห์เปรียบเทียบในเชิงของการใช้ที่ดินเพื่อการทำนาเกษตรกรไทยยังใช้ประโยชน์จากที่ดินได้ไม่คุ้มค่า ต้องสูญเสียที่ดินและโอกาสไปกับการทำนาด้วยการขยายพื้นที่ปลูกให้มากไว้ เพียงเพื่อชดเชยผลผลิตที่ตอบแทนต่อหน่วยที่ต่ำเป็นการสิ้นเปลืองและไม่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดจากการใช้ที่ดิน เป็นสาเหตุหนึ่งของปัญหาที่ดินมีไม่พอกับการประกอบอาชีพเกษตร ปัญหาการรุกล้ำทำลายป่า ปัญหาการละทิ้งอาชีพการทำนา ผลกระทบต่ออาชีพการทำนาอีกทางหนึ่งคือ ปัญหาแรงงานที่ต้องใช้มากขึ้น ปัญหาการใช้เมล็ดพันธุ์ที่มากขึ้น การใช้เครื่องจักรอุปกรณ์ปัจจัยการผลิตจะสูงขึ้นตามจำนวนพื้นที่ปลูกที่เพิ่ม ผลกระทบที่ตามมาคือ ไม่สามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการสูญเสียเมล็ดพันธุ์ในภาพรวมของประเทศนับได้เป็นแสนตัน ซึ่งควรจะเป็นรายได้ของเกษตรกร ผลตอบแทนต่ำไม่จูงใจให้วัยแรงงานสืบต่ออาชีพการทำนา ปัญหาแรงงานวัยชราที่ต้องยึดอาชีพการทำนา ปัญหาวัยแรงงานละทิ้งที่นาละทิ้งถิ่นเพื่อขายแรงงานในเมือง ซึ่งยังไม่พร้อมจะรองรับปัญหาสังคมคนเมืองจะทวีความรุนแรงขึ้นยากแก่การแก้ไข

3.2 อนาคตตลาดค้าข้าวไทย

ประเทศไทย ผลิตข้าวได้เกินความต้องการใช้บริโภคในประเทศ สามารถส่งข้าวออกจำหน่ายต่างประเทศมากเป็นอันดับหนึ่งของโลก ปีละประมาณ 7-8 ล้านตันข้าวสาร ครองส่วนแบ่งการตลาดข้าวโลก ร้อยละ 25-28 ตลาดแหล่งใหญ่ของไทยอยู่ที่ประเทศแถบเอเชีย แอฟริกา และตะวันออกกลาง เป็นตลาดข้าวคุณภาพ ประเทศที่จะเป็นคู่แข่งสำคัญที่สุดของไทยคือ ประเทศเวียดนาม ซึ่งปัจจุบันมีศักยภาพในการผลิตที่สูงกว่าไทย ภาพรวมของการผลิตเติบโตอย่างรวดเร็วและด้วยศักยภาพการผลิตและต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่าไทย จึงสามารถแทรกแซงตลาดค้าข้าวคุณภาพต่ำของโลกได้มากขึ้นตามลำดับ จึงเป็นที่หวั่นเกรงกันว่าในอนาคตประมาณ 5-10 ปีข้างหน้า ประเทศเวียดนามอาจจะเป็นผู้นำการค้าข้าวของโลกแทนที่ประเทศไทย และเมื่อนั้นส่วนแบ่งตลาดค้าข้าวของไทยที่เคยมีอยู่ปัจจุบันและยาวนานมาแล้วบางส่วนจะสูญเสียไป อนาคตข้าวไทยหากไม่มีการพัฒนาที่หลาก

บริษัท เพื่อนเกษตรกร จำกัด
KNOWN-YOU SEED (THAILAND) CO., LTD.

www.knownyou.com e-mail: kytcm@loxinfo.co.th

คุณภาพเป็นประกันต้องเมล็ดพันธุ์ "เพื่อนเกษตรกร"

ไดอาน่า 1636
แตงโมลูกผสม
เปลือกสีเหลืองทอง
เนื้อสีแดง
หวานร่อย

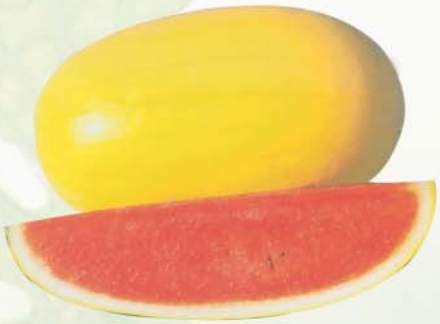

New

รจนา TA030
แตงโมลูกผสม
ผลทรงกลมสูง
เนื้อสีเหลือง
หวาน อร่อย

ซันเลดี้ 227
แคนตาลูปลูกผสม
เนื้อสีส้ม
หวานหอม
กรอบอร่อย

พอท ออเร้นจ์ T1957
แคนตาลูปลูกผสม
ผิวตาข่ายสีเขียว
เนื้อสีส้มเข้ม
กลิ่นหอม รสชาติดี

แม่ปิง 80
พริกเผ็ดลูกผสม
ทนโรค ผลผลิตสูง
เหมาะทั้งบริโภคสดและส่งโรงงาน

ชินจัง T2015
แตงกวาลูกผสม
ทนโรค ต้นแข็งแรง
แตกกิ่งแขนงดี
ติดผลดก ผลสีเขียว
เก็บไว้ได้นาน

ปราศจาก GMOs

เรด เลดี้ 786
มะละกอลูกผสม
ต้นเตี้ย ติดผลดก เนื้อสีแดง
กลิ่นหอมหวาน อร่อย
เก็บไว้ได้นาน

สำนักงานใหญ่ 43 ถ.ราชพฤกษ์ ต.ช้างเผือก อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50300 โทร. 0-5321-1773, 0-5321-7180 แฟกซ์ 0-5321-7181
สาขากรุงเทพฯ 133/10 ถ.ประชาชื่น ซอย 5 แขวงบางซื่อ เขตบางซื่อ กรุงเทพฯ 10800 โทร. 0-2585-0455 แฟกซ์ 0-2913-7414
สาขาขอนแก่น 177/38 หมู่ 17 ถ.มิตรภาพ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000 โทร./แฟกซ์ 0-4322-0594
สาขาสุราษฎร์ธานี 11/15 หมู่ 3 ต.หนองไทร อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี 84130 โทร./แฟกซ์ 0-7744-1342

ที เอส เอ®

ตรา งอบทอง

เมล็ดพันธุ์ดี มีคุณภาพ

และอื่นๆ อีกมากมาย

TSA

บริษัท ที เอส เอ จำกัด

1/1 พหลโยธิน 40 แขวงเสนานิคม เขตจตุจักร กทม.10900 โทร. 0-2579-7761-2 โทรสาร 0-2561-1643

www.thaiseed.com E-mail address : tsabkk@ksc.th.com

ผู้ผลิตและจำหน่ายเมล็ดพันธุ์พืชผักและดอกไม้ ตรา งอบทอง

หลายรูปแบบเพื่อการแข่งขันโดยเร็ว แนวโน้มเชื่อว่าจะถดถอย ประกอบด้วยศักยภาพการลผิตและการพัฒนาคุณภาพของประเทศผู้ปลูกข้าวประเทศต่างๆ ที่สูงขึ้นจะส่งผลกระทบถึงเกษตรกรผู้มีอาชีพทำนาไทยในที่สุด

3.3 การพัฒนาพันธุ์ข้าวลูกผสมของไทย

ประเทศไทย ได้มีการริเริ่มทำการศึกษาวิจัยพัฒนาพันธุ์ข้าวลูกผสมมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522 หลังประเทศจีนประมาณ 5 ปี ก่อนประเทศอินเดีย 10 ปี และก่อนประเทศเวียดนาม 13 ปี ณ ปัจจุบัน 27 ปี ของการพัฒนาโดยเฉพาะการผลิตในเชิงการค้ายังล้าหลังประเทศต่างๆ ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะนโยบายการพัฒนาข้าวไทยยังให้ความสำคัญในการพัฒนาข้าวพันธุ์ผสมมากกว่าพันธุ์ข้าวลูกผสม ข้าวพันธุ์ต่างๆ ที่ปรับปรุงพัฒนาส่งเสริมจึงยังคงเป็นพันธุ์ข้าวพันธุ์ผสมหรือพันธุ์ผสมเปิด ซึ่งเกษตรกรสามารถเก็บพันธุ์ไว้ปลูกเองในไร่นาของตนเองได้ เพื่อลดต้นทุนค่าเมล็ดพันธุ์ แต่ผลกระทบที่เกิด คือ พันธุ์ข้าวที่ด้อยคุณภาพลง หรือการเก็บเอา grain มาทำเป็นพันธุ์ปลูก และศักยภาพของสายพันธุ์ต่อการให้ผลผลิตโดยลักษณะทางพันธุกรรมให้ผลผลิตต่ำกว่าพันธุ์ข้าวที่เป็นลูกผสมมาก

ประเทศไทย มีพื้นที่ปลูกนาปีนาปรังรวมกันประมาณ 66 ล้านไร่ ใช้เมล็ดพันธุ์ปีละประมาณ 900,000 ตัน (15 กิโลกรัมต่อไร่ โดยเฉลี่ย) มีประมาณ 50,000 ต้นต่อปี หรือร้อยละ 5.5 ที่เป็นเมล็ดคุณภาพสูงผลิตโดยภาครัฐ การจะผลักดันให้มีการศึกษาวิจัยปรับปรุงพันธุ์ และผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวลูกผสมในเชิงการค้า เพื่อขยายฐานของเมล็ดพันธุ์คุณภาพสูงที่ใช้ปลูกให้สูงขึ้นให้เป็นอีกทางเลือกหนึ่งของเกษตรกรน่าจะส่งผลกระทบในทางที่ดีหลายด้าน รวมทั้งต่อธุรกิจและอุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์ข้าวลูกผสม ในช่วง 5-10 ปีข้างหน้า หากประเทศไทยมีศักยภาพสามารถพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ข้าวลูกผสมครอบคลุมพื้นที่ปลูกข้าวได้เพียงร้อยละ 5 ของพื้นที่ทั้งหมด หรือประมาณ 3.3 ล้านไร่ ผลผลิตข้าวคาดว่าจะเพิ่มสูงขึ้นอีก 2.5 ล้านตันข้าวเปลือก คิดเป็นมูลค่าเพิ่มขึ้นประมาณ 15,000 ล้านบาท จากฐานศักยภาพการให้ผลผลิตสูงเฉลี่ยที่ 1,200 กิโลกรัมต่อไร่ (ศักยภาพการให้ผลผลิตของพันธุ์ข้าวลูกผสมที่มีการแนะนำ 1,500-2,000 กิโลกรัมต่อไร่)

ประเทศไทย ยังไม่มีการผลิตและนำพันธุ์ข้าวลูกผสมมาแนะนำปลูก ตลาดเมล็ดพันธุ์ข้าวลูกผสมจึงยังเปิดกว้าง ซึ่งหากสามารถผลิตในเชิงการค้าครองตลาดเมล็ดพันธุ์ข้าวในประเทศได้เพียงร้อยละ 5 หรือ 13,200 ตันต่อปี (นาดำ) จะมีมูลค่าสูงถึง 1,320 ล้านบาท (100 บาทต่อกิโลกรัม) ซึ่งประเทศไทยอาจสูญเสียตลาดเมล็ดพันธุ์ข้าวลูกผสมในประเทศให้แก่ประเทศที่ผลิตเป็นการค้าในอนาคตภายใต้กรอบการค้าเสรี (FTA) เพราะผลตอบแทนต่อหน่วยพื้นที่ที่ระดับ 1,200-1,500 กิโลกรัมต่อไร่ จะเป็นแรงจูงใจให้เกษตรกรเลือกซื้อเมื่อเทียบกับผลผลิตที่ได้รับเดิม โดยเฉพาะนาภาคกลางซึ่งมีศักยภาพการผลิตสูง แม้ว่าต้นทุนจะเพิ่มจาก 60-70 บาท/ไร่ เป็น 400-500 บาทต่อไร่ (นาดำ) แต่ผลตอบแทนจากผลผลิตเฉลี่ยที่ 800 กิโลกรัมต่อไร่ คาดว่าจะเป็นประมาณ 1,200 กิโลกรัมต่อไร่ เกษตรกรจะมีรายได้เพิ่มอีกไร่ละประมาณ 2,500 บาทต่อไร่ และจะมีเกษตรกรอีกจำนวนมากในภาคอื่นๆ ของประเทศจะมีโอกาสได้รับผลตอบแทนต่อหน่วยพื้นที่ที่สูงขึ้นกว่านี้อีกมาก มองในภาพรวมของการใช้ประโยชน์จากพื้นที่นา นอกจากจะเกิดประโยชน์สูงสุดแล้ว ยังเปิดโอกาสเป็นทางเลือกให้เกษตรกรได้บริหารจัดการที่ดินเพื่อการเกษตรที่ยั่งยืนขึ้น ลดความเสี่ยงจากการทำนาเพียงอย่างเดียว ซึ่งชดเชยพื้นที่การทำนาด้วยผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่ที่สูงขึ้น นอกจากนี้ ในกระบวนการภายใต้เมล็ดพันธุ์ข้าวลูกผสมเพื่อการค้าจะช่วยเพิ่มอาชีพและรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้รับจ้างผลิตอีกทางหนึ่งด้วย

3.4 ตลาดค้าเสรี Asean - ไทย - จีน

ภายใต้ข้อตกลงระหว่างไทย - จีน และ Asean ในข้อตกลงการค้าเสรีระหว่างประเทศ สินค้าที่มีความอ่อนไหวสูง Highly Sensitive จะมีการผ่อนคลายตั้งแต่เดือนมกราคม 2558 ประเทศไทยจัดให้มีสินค้าประเภทเมล็ดพันธุ์ข้าวและข้าวเปลือกเป็นสินค้าที่มีความอ่อนไหวสูงแต่ในทางปฏิบัติขณะนี้สินค้าที่เป็นเมล็ดพันธุ์นำเข้าได้รับการยกเว้นภาษีนำเข้า

ยกเว้นเมล็ดพันธุ์ข้าวเพราะติดขัดด้วยมาตรการกีดกันโดยการควบคุมการนำเข้าส่งออกของภาครัฐ ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ฉบับที่ 6) ลงวันที่ 15 พฤศจิกายน 2507 ซึ่งกำหนดให้พืชสกุลโอไรซา จากแหล่งที่กำหนดเป็นสิ่งต้องห้าม ยกเว้นเฉพาะข้าวสาร ปลายข้าว และข้าวนึ่ง ที่มีใบรับรองปลอดโรค ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2539 ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2539 และประกาศกระทรวงพาณิชย์ ได้กำหนดให้ข้าวเปลือก ข้าวกล้อง ข้าวสาร ข้าวเหนียว พิกัด 1006.10, 1006.20, 1006.30 และ 1006.40 ที่กำหนดขอบเขตในการควบคุมข้าวเปลือก ซึ่งตามระเบียบและหลักเกณฑ์การส่งออกในหลักการไม่อนุญาตให้มีการส่งออก มาตรการกีดกันดังกล่าวมีผลถึงเมล็ดพันธุ์ข้าวซึ่งอยู่ในรูปของข้าวเปลือก ต้องผ่อนคลายภายใต้ข้อตกลงภายในเดือนมกราคม 2558 ในระหว่างนั้น เมล็ดพันธุ์ข้าวลูกผสมจากจีนและเวียดนามอาจมีส่งเข้ามาจำหน่ายในประเทศ ดังนั้น หากประเทศไทยยังมีความล่าช้าในการพัฒนาพันธุ์ข้าวลูกผสมขึ้นเองในประเทศและไม่แก้ไขกฎระเบียบให้เอื้อต่อการทำธุรกิจค้าเมล็ดพันธุ์ข้าวลูกผสมของไทยอาจต้องเสียโอกาสและตลาดค้าเมล็ดพันธุ์ข้าวลูกผสมในประเทศและในกลุ่มประเทศ Asean

ความเห็นของนักวิชาการและผู้ประกอบการเมล็ดพันธุ์ไทย

โดยที่สมาคมที่เกี่ยวข้องซึ่งประกอบด้วย สมาคมเมล็ดพันธุ์แห่งประเทศไทย สมาคมการค้าเมล็ดพันธุ์ไทย สมาคมปรับปรุงพันธุ์และขยายพันธุ์พืชแห่งประเทศไทย ได้เล็งเห็นถึงความจำเป็นที่ประเทศไทยจะต้องมีการเร่งรัดพัฒนางานศึกษาวิจัยพันธุ์ข้าวเพื่อให้ข้าวไทยสู้ได้อย่างยั่งยืนในตลาดแข่งขันข้าวโลก จึงได้มีการจัดประชุมสัมมนาขึ้นในหัวข้อเรื่อง “พันธุ์ข้าวลูกผสม เพื่อข้าวไทยก้าวทันโลก” เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2549 ณ ห้องประชุมบุหลันพิทักษ์พล สถาบันค้นคว้าและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร (อาคารอมรภูมิรัตน) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน กรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการประชุมสัมมนามีความเห็นสรุปได้ดังนี้

ความเห็นในภาพรวม

ทุกฝ่ายมีความเห็นพ้องกันว่า ประเทศไทยสมควรต้องเร่งรัดทำการวิจัยพัฒนาพันธุ์ข้าวลูกผสม และการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวลูกผสมในเชิงการค้า ที่สามารถตอบสนองได้ทั้งในด้านผลผลิตสูง คุณภาพของผลผลิต และคุณภาพเพื่อการบริโภค และการอุตสาหกรรมแปรรูป ที่เหนือกว่าเพื่อการแข่งขันและรองรับธุรกิจการค้าเมล็ดพันธุ์ข้าวลูกผสมข้ามชาติและตลาดค้าข้าวของโลก และเพื่อเพิ่มโอกาสเป็นทางเลือกให้กับเกษตรกรได้มีอาชีพการเกษตรที่มั่นคงและยั่งยืนขึ้น สร้างงานและโอกาสให้กับเกษตรกรเป็นผู้รับจ้างผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวลูกผสม ทั้งนี้ มีความเห็นว่าประเทศไทยยังมีความล่าช้าและล้าหลังประเทศต่างๆ ที่เป็นแหล่งปลูกข้าวของโลก ซึ่งอนาคตข้าวไทยจะประสบปัญหาในการแข่งขันทางการตลาด ส่งผลกระทบถึงเกษตรกรผู้ประกอบอาชีพทำนา ก่อให้เกิดปัญหาการเคลื่อนย้ายแรงงานที่จะละทิ้งอาชีพการทำนามากขึ้น

ในด้านการวิจัยและพัฒนาพันธุ์

ภาครัฐ

ประเทศไทยโดยภาครัฐได้มีการริเริ่มงานวิจัยพัฒนาพันธุ์ข้าวลูกผสมมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522 ก่อนประเทศเวียดนามถึง 13 ปี, 27 ปีมาแล้วยังไม่มีพันธุ์ข้าวลูกผสมผลิตออกแนะนำส่งเสริมปลูก ซึ่งเป็นเวลายาวไกลเมื่อเทียบกับประเทศแหล่งปลูกข้าวของโลก โดยเฉพาะกลุ่มประเทศเอเชียด้วยกันได้มีการพัฒนาไปมากแล้ว ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะนโยบายการพัฒนาพันธุ์ข้าวไทยที่ยังเน้นในการพัฒนาพันธุ์ข้าวพันธุ์ผสมมากกว่าพันธุ์ข้าวลูกผสม รวมทั้งปัญหางบประมาณสนับสนุนงานวิจัยพัฒนาพันธุ์ที่มีในวงจำกัดและไม่พอเพียง ทำให้งานวิจัยพัฒนาพันธุ์ข้าวลูกผสมของไทยไม่มีความต่อเนื่องจึงเป็นสาเหตุของความล้าหลังประเทศต่างๆ

ภาคเอกชน

ผู้ประกอบการภาคเอกชน ได้ให้ความสนใจริเริ่มศึกษาวิจัยและพัฒนาพันธุ์ข้าวลูกผสมขึ้นในประเทศไทย ในช่วง 5-6 ปีที่ผ่านมา ปัจจุบันมีประมาณ 3-4 บริษัท ที่มีการวิจัยพัฒนาพันธุ์ข้าวลูกผสมขึ้นในประเทศ และมีการนำเข้าซึ่ง

พันธุ์พ่อ-แม่จากต่างประเทศมาศึกษาทดสอบเปรียบเทียบผลผลิตจากการใช้พันธุ์ข้าวลูกผสมเพื่อการค้า ซึ่งคาดว่า ในปีการเพาะปลูกข้าว ปี 2550 นี้ อาจจะมีเมล็ดพันธุ์ข้าวลูกผสมจำนวนหนึ่งที่พัฒนาขึ้นในประเทศไทย นำออกส่งเสริมแนะนำเป็นปีแรก แต่การพัฒนาพันธุ์เพื่อการแข่งขันทางการค้ายังต้องดำเนินการต่อไปอีกอย่างต่อเนื่อง และเป็นที่คาดกันว่าจะได้รับการตอบรับอย่างสูงจากชาวนาไทยในแหล่งปลูกต่างๆ ที่มีศักยภาพเหมาะสม

ความรู้และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง

ถึงแม้ว่าปัจจุบัน ความรู้และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยพัฒนาพันธุ์ข้าวลูกผสมของไทยยังมีอยู่อย่างจำกัด แต่ยังเชื่อมั่นว่า ความพร้อมของนักวิจัยปรับปรุงพันธุ์ ฐานข้อมูลทางวิชาการที่มีอยู่ และความก้าวหน้าในเทคโนโลยีชีวภาพของไทยน่าจะทำให้การพัฒนาพันธุ์ข้าวลูกผสมสามารถรุดหน้าได้เร็ว แต่ทั้งนี้หน่วยงานผู้กำหนดนโยบายในระดับสูงจะต้องให้ความสำคัญและให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดการผลักดันกลไกของการพัฒนาเดินหน้าสู่เป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม

ด้านพันธุกรรม

เนื่องจากการวิจัยและพัฒนาพันธุ์ข้าวลูกผสมของภาครัฐไม่ได้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและจริงจัง เชื้อพันธุกรรมเพื่อการต่อยอดพัฒนาเป็นพันธุ์ข้าวลูกผสมจึงค่อนข้างมีจำกัด และในอนาคตการพัฒนาจะเสื่อมถอยลงหากยังมีการพัฒนาโดยใช้สายพันธุกรรมที่มีอยู่จำกัดต่อไป การแลกเปลี่ยนเชื้อพันธุกรรมระหว่างประเทศ เป็นสิ่งที่จำเป็น ซึ่งพันธุ์ข้าวไทยสายพันธุ์ต่างๆได้นำเชื้อพันธุกรรมจากองค์กรเชื้อพันธุกรรมระหว่างประเทศ เช่น IRRI ซึ่งขณะนี้มีการพัฒนาเรื่องพันธุ์ข้าวลูกผสมก้าวหน้าไปมากแล้ว และภายใต้ความร่วมมือระหว่างภาคเอกชนไทยกับหน่วยงานวิจัยพัฒนาภาครัฐ จะเป็นทางออกสำหรับการพัฒนาพันธุ์ข้าวลูกผสมไทย

ด้านกฎหมาย และระเบียบปฏิบัติ

โดยเฉพาะการห้ามนำเข้าซึ่งข้าวเปลือก เพราะเป็นสิ่งต้องห้ามตามประกาศของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ภายใต้กฎหมายกักพืช และการห้ามส่งออกซึ่งข้าวเปลือกตามมาตรการควบคุมการค้าข้าว กระทรวงพาณิชย์ เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาธุรกิจและอุตสาหกรรมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวลูกผสมเพื่อการแข่งขันในเวทีตลาดเมล็ดพันธุ์ข้าวลูกผสมของโลก สมควรจะได้รับการยกเว้นเพราะเมล็ดพันธุ์ข้าวลูกผสม ผู้ปลูกไม่สามารถจะเก็บเมล็ดพันธุ์นำไปขยายปลูกต่อได้ ประกอบกับภายในกรอบการค้าเสรีที่ประเทศไทยทำข้อตกลงไว้กับประเทศต่างๆ ในอนาคตเป็นการยากที่จะกีดกันการนำเข้า ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่ประเทศไทยจะต้องเตรียมรับการไหลเข้าของพันธุ์ข้าวลูกผสมจากต่างประเทศ โดยจะต้องเร่งรัดพัฒนาพันธุ์ข้าวลูกผสมขึ้นเองในประเทศโดยเร็ว เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับข้าวไทยและอุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์ข้าวลูกผสมของไทย

บทบาทของสมาคมฯ

สมาคมฯ ควรจะต้องดำเนินบทบาทเพื่อผลักดันความคิดเห็นเหล่านี้ไปยังหน่วยงานภาครัฐระดับสูงเพื่อขอให้มีการกำหนดเป็นนโยบายเร่งด่วนในการพัฒนาพันธุ์ข้าวลูกผสมของไทยในเชิงการค้าให้บรรลุผลโดยเร็ว โดยสนับสนุนงานการศึกษาวิจัยพัฒนาพันธุ์ที่ดำเนินการโดยหน่วยงานภาครัฐ และส่งเสริมความร่วมมือกับภาคเอกชนภายใต้กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาในเรื่องนี้เป็นการเฉพาะ ทบทวนแก้ไขระเบียบข้อบังคับที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาพันธุ์ และการทำธุรกิจเมล็ดพันธุ์เพื่อการแข่งขันข้ามชาติ

ข้อเสนอของสมาคมฯ

สมาคมเมล็ดพันธุ์แห่งประเทศไทย สมาคมการค้าเมล็ดพันธุ์ไทย และสมาคมปรับปรุงพันธุ์และขยายพันธุ์พืชแห่งประเทศไทย มีความเห็นร่วมกันขอเรียกร้องต่อหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อโปรดพิจารณาให้การสนับสนุนและเร่งรัดให้เกิดเป็นรูปธรรมโดยเร่งด่วน ในประเด็นต่อไปนี้

การวิจัยพัฒนาพันธุ์ข้าวไทย

- การวิจัยพัฒนาพันธุ์ข้าวไทย สมควรจะดำเนินการควบคู่ทั้งพันธุ์ข้าวพันธุ์ผสมและพันธุ์ข้าวลูกผสม เพื่อยกระดับของผลผลิตและคุณภาพของผลผลิตให้สามารถสนองตอบต่อความต้องการบริโภคและอุตสาหกรรมแปรรูปทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศ

- องค์กรระดับสูงภาครัฐที่เกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญต่องานวิจัยพัฒนาพันธุ์ข้าวลูกผสมไว้เป็นอันดับต้นๆ โดยการสนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อการวิจัยในทุกสาขาที่เกี่ยวเนื่องอย่างต่อเนื่อง ซึ่งหมายความรวมถึงงานวิจัยด้านเทคโนโลยีชีวภาพ เพื่อช่วยเร่งการต่อยอดเพราะเป็นช่วงเวลาที่ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการเร่งรัด และสมควรที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะต้องจัดเรื่องนี้ไว้เป็นกรอบนโยบายระดับชาติเพื่ออนาคตของข้าวไทยที่ต่อเนื่องยาวไกล

ความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับเอกชน

องค์กรภาครัฐ ซึ่งมีศักยภาพสูง ทั้งด้านงบประมาณ หน่วยงานที่หลากหลายและทรัพยากรบุคคล เครื่องมืออุปกรณ์ที่เหนือกว่าภาคเอกชน จำเป็นต้องเพิ่มบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุนและร่วมมือกับองค์กรภาคเอกชนทำการศึกษาวิจัยพัฒนาพันธุ์ข้าวลูกผสมในประเทศในเชิงการค้า เพื่อสนับสนุนให้ภาคเอกชนนำผลงานวิจัยจากภาครัฐไปพัฒนาต่อยอดเพื่อการผลิตและทำธุรกิจค้าเมล็ดพันธุ์โดยเฉพาะธุรกิจเมล็ดพันธุ์ข้ามชาติ กฎระเบียบที่ไม่เป็นธรรมต่อนักวิจัยปรับปรุงพันธุ์และไม่เอื้อต่อการพัฒนาพันธุ์ใหม่หรือต่อการทำธุรกิจค้าเมล็ดพันธุ์ข้าวสมควรได้มีการปรับปรุงแก้ไข เพื่อสร้างประเทศไทยให้เป็นฐานการผลิตและการค้าเมล็ดพันธุ์ข้าวลูกผสมป้อนตลาดผู้ปลูกต่างประเทศ โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศ Asean โดยเร็ว

การส่งเสริมธุรกิจเมล็ดพันธุ์ข้าวลูกผสมและการปลูก

ในช่วงเวลาแรกของการส่งเสริมธุรกิจเมล็ดพันธุ์ข้าวลูกผสม และการแนะนำลงสู่ไร่นา เกษตรกรยังไม่คุ้ยเคยกับการปลูกโดยใช้พันธุ์ข้าวลูกผสม ดังนั้น เพื่อเป็นแรงจูงใจให้มีการพัฒนาการทำนาจากเดิมเข้าสู่ยุคของการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวลูกผสม ในการส่งเสริมการปลูกเพื่อการนำร่อง ภาครัฐควรสนับสนุนการใช้เมล็ดพันธุ์สำหรับแปลงนำร่องให้แก่เกษตรกรอาจเป็นร้อยละ 50 หรือทั้งหมด ตัวอย่างเช่นที่ประเทศฟิลิปปินส์และหลายประเทศที่กำลังดำเนินการอยู่ในขณะนี้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในการผลิตที่ดีกว่า

นักวิจัย ปรับปรุงพันธุ์ ทั้งในภาครัฐและเอกชนต้องได้รับความคุ้มครอง

เพื่อส่งเสริมให้นักวิจัยมีการวิจัยพัฒนาพันธุ์ใหม่ที่ดีเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง นักวิจัยปรับปรุงพันธุ์หรือผู้พัฒนาพันธุ์ทั้งในภาครัฐและเอกชนต้องได้รับการดูแลคุ้มครองการแบ่งปันผลประโยชน์หรือได้รับสิทธิประโยชน์ตอบแทนจากผลงานการวิจัยพัฒนาพันธุ์พืชใหม่ๆ เมื่อมีการนำไปใช้ในเชิงการค้า ตามกรอบของกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 อย่างจริงจังและเป็นรูปธรรมเพื่อส่งเสริมให้นักวิจัยมีการวิจัยพัฒนาพันธุ์ใหม่ที่ดีเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

1. ยุทธศาสตร์ข้าว ปี 2547-2557 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, ตุลาคม 2547
2. พืชอาหารและพืชอาหารสัตว์ ปี 2545-2547 องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ
3. สถิติการปลูกข้าว ปี 2539-2548, สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
4. สถานการณ์ข้าวโลก เดือนสิงหาคม 2549 กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์
5. เขตการค้าเสรีอาเซียน ไทย-จีน กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์
6. Vietnam Agriculture Ministry of Agriculture and Rural Development
7. APSA, Asian Seed 97, Country Report
8. Arize, Tomorrow's Rice, Bayer Crop Science
9. Rice Today, Oct.-Dec. 2000 Vol. 5, 03 International Rice Research Institute.

MONSANTO
imagine™

ทะยานสู่ความเป็น 1

เมล็ดพันธุ์ข้าวโพดอันดับ 1 เกษตรกรผู้นำอันดับ 1

บริษัท มอนซานโต้ ไทยแลนด์ จำกัด
ชั้น 19 อาคารไทยพาณิชย์ ปาร์ค พลาซ่า ทาวเวอร์ 3 อีสท์ 19 ถนนรัชดาภิเษก แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทร. 0-2937-8888
www.monsantothailand.co.th

NK S&G

เมล็ดพันธุ์คุณภาพ สำหรับเกษตรกรมืออาชีพ

เมล็ดพันธุ์พืชไร่ คุณภาพตราเอ็นเค

เมล็ดพันธุ์พืชผัก คุณภาพตราเอสแอนด์จี

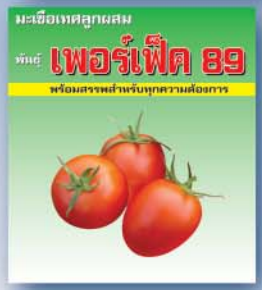

syngenta

บริษัท ซินเจนทา ซีดส์ จำกัด
89/170 หมู่ 3 ถ.วิภาวดีรังสิต แขวงตลาดบางเขน
เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210
โทร. 0-2551-0300 ต่อฝ่ายขาย 116, 117

ข่าวความเคลื่อนไหววงการเมล็ดพันธุ์

5 ปี PVP ของเกาหลี

การคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ของเกาหลี ตามกฎหมาย The Seed Industry Act 2001 (2544) ณ วันที่ 30 กันยายน 2549 ประเทศเกาหลีมีผู้ยื่นขอจดทะเบียนคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่แล้วจำนวน 2,722 ราย และได้รับการจดทะเบียนรับการคุ้มครองแล้ว 1680 ราย ร้อยละ 60 เป็นสายพันธุ์ไม้ดอก สายพันธุ์พืชผัก ร้อยละ 5 ไม้ผลร้อยละ 15 และอื่นๆ ร้อยละ 20

นับตั้งแต่กฎหมายนี้เริ่มต้นใช้บังคับ เปิดให้ขอจดทะเบียนคุ้มครองได้เพียง 27 ชนิดพืชตามที่กฎหมายประกาศ ต่อมาได้ขยายขึ้นเป็น 128 ชนิดพืช และล่าสุดได้มีประกาศเพิ่มเติมอีก 34 ชนิดพืช ซึ่งชนิดพืชที่ประกาศเพิ่มเติมจะมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2549

กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ พ.ศ. 2542 ของไทยขณะนี้มีประกาศให้ขอจดทะเบียนคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ได้ 35 ชนิดพืช มีพืชอะไรบ้าง คงต้องย้อนไปเปิดดูข่าวสารสมาคมฯ ฉบับที่แล้ว

ที่มา : Aram International Law Office, Korean

NCVESC เวียดนาม ISTA Accredited Lab ลำดับที่ 100

NCVESC หรือ The National Center for Variety Evaluation and Seed Certification เป็นหน่วยงานภายใต้กระทรวงเกษตรและการพัฒนาชนบท ประเทศเวียดนาม มีบทบาทและความรับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบพันธุ์พืชใหม่ ตรวจรับรองคุณภาพแปลงพันธุ์ การควบคุมคุณภาพเมล็ดพันธุ์ และการให้ใบรับรองคุณภาพเมล็ดพันธุ์อย่างเป็นทางการ รวมทั้งดำเนินบทบาทส่งเสริมความร่วมมือทั้งในและระหว่างประเทศ ในการให้การฝึกอบรมทางวิชาการด้านการตรวจสอบสายพันธุ์และการควบคุมคุณภาพเมล็ดพันธุ์

Lab ของ NCVESC จัดตั้งภายใต้โครงการความร่วมมือระหว่างประเทศเวียดนามและเดนมาร์ก ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1998 ซึ่งขณะนี้ได้รับการรับรองมาตรฐานการตรวจสอบคุณภาพเป็นลำดับที่ 100 ของ ISTA

ที่มา : Asian Seed and Planting Material, Volume 13, 2005-2006

มาเลเซียจะเป็นศูนย์กลาง Bio Tech ของภูมิภาค

มาเลเซียได้ทุ่มเงินเพื่อการวิจัยด้านไบโอเทคโนโลยี เป้าหมายเพื่อผลักดันตนเองให้เป็นศูนย์กลางศูนย์วิจัยตั้งอยู่ในเขตอุตสาหกรรมในไลห่างจากกัวลาลัมเปอร์ 70 กิโลเมตร เป็นความพยายามที่จะเป็นศูนย์กลางไบโอเทคโนโลยีประจำภูมิภาคเพื่อแข่งกับยุโรปและอเมริกา โดยมาเลย์จะทุ่มเงิน 720 ล้านริงกิต (200 ล้านดอลลาร์) เพื่อการนี้

ที่มา : ข่าวสั้นทันโลก เดลินิวส์
ฉบับวันศุกร์ที่ 8 กันยายน 2549

การใช้เทคนิค RNA interference พัฒนาเมล็ดฝ้ายให้รับประทานได้

นักวิจัยในมลรัฐเทกซัส สหรัฐอเมริกา ประกาศว่าเขาสามารถพัฒนาพันธุ์ฝ้ายให้สามารถรับประทานเมล็ดได้ โดยเป็นเมล็ดที่ปลอดจากสาร gossypol ซึ่งเป็นสารพิษที่เป็นอันตรายต่อชีวิตคนและสัตว์ วิธีการที่นักวิจัยกลุ่มนี้ใช้คือ RNA interference (RNAi) ซึ่งเป็นกลไกที่ใช้ double standard RNA ไปลดระดับการแสดงออกของ gene นักวิจัยใช้เทคโนโลยีชี้ตำแหน่ง gene ที่อยู่ใน pathway ของการสังเคราะห์ gossypol ในเมล็ด

จาก **CropBiotech Update: 24 November 2006**
ดูรายละเอียดได้ที่ **http://agnews.tamu.edu/dailynews/stories/SOIL/Nov2006a.**

การเพิ่มอายุการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์โดยการถ่ายยีน

จากการศึกษาการถ่ายยีนในยาสูบของนักวิจัยในสเปน ได้มีการค้นพบโปรตีนชื่อ HaHSFA9 จาก gene ของทานตะวัน ซึ่งสามารถต้านการการเสื่อมคุณภาพของเมล็ด ทำให้เพิ่มอายุการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ได้ โปรตีน HaHSFA9 นี้ ยังช่วยยกระดับความงอกของเมล็ดในแปลงปลูกภายใต้สภาพอุณหภูมิดินที่สูงได้อีกด้วย นักวิจัยกลุ่มนี้เชื่อว่ายังมี gene คล้ายๆ กันนี้ในพืชชนิดอื่นด้วย และเมื่อมีการถ่ายยีนนี้ให้กับพืชปลูกก็จะสามารถเพิ่มอายุการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ หรือสามารถลดผลเสียหายจากอุณหภูมิที่สูงระหว่างการพัฒนาของเมล็ดได้

จาก **CropBiotech Update: 24 November 2006**
ดูรายละเอียดได้ที่ **http://www.plantphysiol.org/cgi/content/full/142/3/1102.**

ข่าวประชาสัมพันธ์

คณะอนุกรรมการด้านทรัพยากรชีวภาพและทรัพย์สินทางปัญญา ทำประชาพิจารณ์เรื่อง ร่าง พ.ร.บ.ด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ เนื่องจากสิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรม กับทิศทาง GMOs ของไทย เมื่อวันที่ 4 กันยายน 2549 โรงแรมมารวยการ์เด้น

กรมการข้าวกับยุทธศาสตร์ข้าวไทย วันที่ 7 กันยายน 2549 ณ ห้องประชุมพึ่งบุญ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

การพิจารณาร่างกรอบนโยบายความปลอดภัยทางชีวภาพแห่งชาติ เมื่อวันที่ 25 ต.ค. 2549 ณ โรงแรมมารวยการ์เด้น

26-27 ต.ค. 2549 Biotec จัดประชุมผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์และผู้แทนจากสมาคมที่เกี่ยวข้อง ประชุมหารือเรื่อง Cluster เมล็ดพันธุ์ ที่โรงแรมมารวยการ์เด้น Grand Hall 2

สัมมนาพันธุ์ข้าวลูกผสมเพื่อข้าวไทยก้าวทันโลก 27 ต.ค. 2549 ณ ห้องประชุมบุหลันพิทักษ์ผล สถาบันค้นคว้าและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เชิญประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2549
เรียนสมาชิกทุกท่านทราบ

ในวันที่ 1 ก.พ. 2550 ณ อาคารศูนย์การเรียนรวม 3 ชั้น 4 ห้อง ศร.403

เวลา 8.30 - 15.30 น. และ 15.30 - 16.30 น.

ขอเรียนเชิญสมาชิกทุกท่านเข้าร่วมประชุมสัมมนาเรื่อง

"พันธุ์ข้าวลูกผสม ใครได้ใครเสีย?"

และประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2549 โดยพร้อมเพรียงกันด้วย

สำนักเลขาธิการสมาคมฯ

ทำเนียบสมาชิกใหม่

สมาชิกสามัญบุคคลรายปี 1 ราย

1. **นายสมศักดิ์ ศรีสังวรณ์** (เลขที่สมาชิก บร.88)
   อาชีพ ค้าขาย
   ที่อยู่ โอเรียนทัล ซีดส์ เลขที่ 660 หมู่ 24 ตำบลรอบเวียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 57000

สมาชิกสามัญบุคคลตลอดชีพ 5 ราย

1. **นายสถาพร ราชชมภู** (เลขที่สมาชิก บต.303)
   อาชีพ พนักงานบริษัท มอนซานโต้ไทยแลนด์ จำกัด
   ที่อยู่ เลขที่ 329/158 หมู่ 4 ตำบลบ้านคลอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000
2. **นายดนัย ถองทอง** (เลขที่สมาชิก บต.304)
   อาชีพ พนักงานบริษัท มอนซานโต้ไทยแลนด์ จำกัด
   ที่อยู่ เลขที่ 26/1 หมู่ 3 ตำบลสักทอง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ 67110
3. **นายไพโรจน์ พรมบาง** (เลขที่สมาชิก บต.305)
   อาชีพ พนักงานบริษัท มอนซานโต้ไทยแลนด์ จำกัด
   ที่อยู่ เลขที่ 459/68 หมู่บ้านชินลาภ หมู่ 7 ตำบลสมอแข อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000
4. **นางรานี วิทโยภาส** (เลขที่สมาชิก บต.306)
   อาชีพ รับราชการ
   ที่อยู่ สำนักเมล็ดพันธุ์ข้าว กรมการข้าว ตึกเบญจสิริกิติ ภายในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900
5. **นายวุฒิชัย เมืองสมบัติ** (เลขที่สมาชิก บต.307)
   อาชีพ ข้าราชการบำนาญ กรมส่งเสริมการเกษตร
   ที่อยู่ เลขที่ 2/197 หมู่ 9 ถนนรามอินทรา ซอย 14 แขวงท่าแร้ง เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร 10230

สมาชิกสามัญนิติบุคคลตลอดชีพ 4 ราย

1. **บริษัท ซรีแรม ไบโอซีด (ประเทศไทย) จำกัด** (เลขที่สมาชิก นต.54)
   อาชีพ ธุรกิจเมล็ดพันธุ์
   ที่อยู่ เลขที่ 459 ถนนมิตรภาพ ตำบลปากเพรียว อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี 18000
2. **บริษัท โซตัส อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด** (เลขที่สมาชิก นต.55)
   อาชีพ ผู้นำเข้า และจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ป้องกันกำจัดศัตรูพืช ปุ๋ย
   ที่อยู่ เลขที่ 200 หมู่ 4 จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล ทาวเวอร์ ชั้น 26 ถนนแจ้งวัฒนะ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120
3. **บริษัท เมโทรซีดการเกษตร จำกัด** (เลขที่สมาชิก นต.56)
   อาชีพ ธุรกิจเมล็ดพันธุ์
   ที่อยู่ เลขที่ 12/83 ซ.ท่าข้าม 3 ถ.พระราม 2 แขวงแสมดำ เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร 10150
4. **บริษัท เสริมสยามเมล็ดพันธุ์ จำกัด** (เลขที่สมาชิก นต.57)
   อาชีพ ธุรกิจเมล็ดพันธุ์ผัก
   ที่อยู่ ลขที่ 367/93 ถนนจรัญสนิทวงศ์ แขวงบางขุนศรี เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร 10700

ขอต้อนรับสมาชิกใหม่ด้วยความยินดียิ่ง